



Schaken op de basisschool

Werkboek 1, les 12: Verdedigen tegen schaak (2)

Extra spullen

-

Programma

0-5 Opening

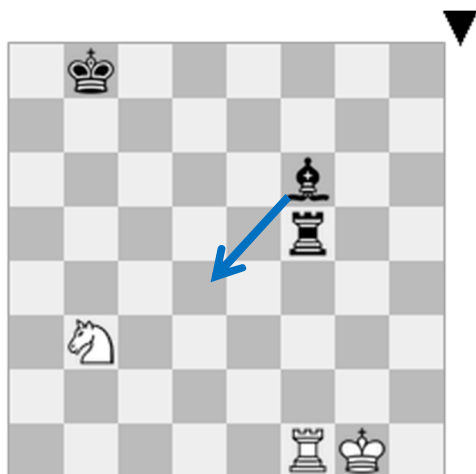
Open gezamenlijk met een schaakvraag.

Indien nodig refereer je aan de afspraken.

Vraag ook of ze de oefeningen voor thuis hebben gedaan. Ging het goed? Vond je het leuk?

5-15 Herhaling vorige week: verdedigen tegen schaak

We herhalen kort de 3 manieren van verdedigen tegen schaak en gaan snel oefenen.



Zwart aan zet

Zwart (de kinderen) speelt hier Ld4 schaak. Wit (de trainer) is druk bezig met zijn eigen plannetje en slaat de zwarte Toren. Die staat onveilig.

V: Wat doen jullie met zwart?

A: Zwart zegt tegen wit: "Die zet mag niet, want je Koning staat schaak. Je moet een andere zet doen zodat je niet meer schaak staat. Ha ha, aanraken is zetten. Je moet je Toren er tussen zetten."

Zwart mag dus niet de witte Koning slaan.

Als je schaak staat, MOET je daar iets tegen doen. Als je de Koning kunt slaan is er iets fout gegaan. Bij schaken kun je NOOIT de Koning slaan.

V: Wat kan wit spelen na Ld4 schaak?

A:

1. Wit moet zijn Toren **ertussen zetten**, want hij had zijn Toren al aangeraakt!

Andere oplossingen zijn:

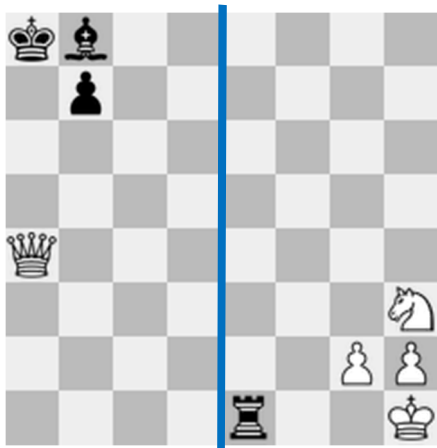
2. **Weggaan** met de Koning. Bijvoorbeeld naar g2.
3. De Loper **slaan** met het Paard.

V: Wat is het beste voor wit?

A: Slaan natuurlijk. Dan win je punten.

Noteer de 3 manieren van verdedigen op het bord.

We bekijken nog 2 stellingen:



- Links: de oplossing is tussenplaatsen met La7
- Rechts: de oplossing is tussenplaatsen met Pg1

15-35 Werkboek

Vandaag maken we de volgende opdrachten:

- Les 11: opdracht 5. *Als de kinderen hier vorige les of thuis niet aan toegekomen zijn.*
- Les 12: opdrachten 1, 2 en 3.

De toelichting op de opdrachten staat aan het einde van deze les.

Is er te weinig tijd om in de les alle opdrachten af te ronden, dan kunnen ze die thuis afmaken of tijdens de 3^e pas-op-de-plaats-lessen.

35-55 Spelletjes

Spel 18: Houdt ze tegen

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-018-houd-ze-tegen/>

Speel met 4 pionnen tegen een Koning. Let goed op het toepassen van de schaakregels.

Als er tijd over is:

Spel 14: De ruziënde Koningen

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-14-de-ruziende-koningen/>

Spel 31: 3 keer schaak

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-031-3x-schaak/>

Spel 32: King of the hill

<http://schakenopdebasisschool.nl/schaakspelletjes/spel-032-king-of-the-hill/>

55-60 Opruimen, samenvatting, opdrachten voor thuis en afsluiten

Gezamenlijk opruimen

Samenvatting

Oefeningen voor thuis (optioneel):

- Afmaken opdrachten 11.5 en 12.1, 12.2 en 12.3.
- Maken opdracht 12.4.
- Speel de spelletjes die we ook in de les hebben gedaan.

Benadruk dat ze volgende week het werkboek weer moeten meenemen.

Toelichting opdrachten werkboek

Opdracht 12.1: Kan deze stelling?

Deze opdracht vraagt opnieuw een iets andere manier van kijken naar het onderwerp. Als de kinderen de schaakregels begrijpen, vinden ze zeker de oplossing.

Bij opgave 3, is het van belang om te zien dat wit aan zet is.

Opdracht 12.2: Je staat schaak: kies de beste oplossing

Deze opdracht mixt de 3 manieren van verdedigen, maar nu met grote diagrammen. Nog steeds in heel elementaire vorm: bij alle opgaven is er maar 1 oplossing tegen het schaak. Opnieuw moeten ze aangeven wat de aard van de oplossing is: S=Slaan, T=Tussenplaatsen, W=Weggaan.

Opdracht 12.3: Je staat schaak: kies de beste oplossing

Als 12.2. De diagrammen worden al voller, dus lastiger.

Opdracht 12.4: Je staat schaak: kies de beste oplossing

Nu zijn er meerdere oplossingen mogelijk. De kinderen moeten de beste oplossing kiezen.

Mogelijke oorzaken van fouten zijn niet alleen gebrekkige kennis of gebrekkig begrip van de schaakregels of van de 3 manieren van verdedigen tegen schaak. Vraag bij fouten ook of ze *gezien* hebben 1. dat ze schaak staan, 2. door welk stuk, 3. wat de verschillende oplossingen zijn. Als ze niet alle mogelijk oplossingen hebben gezien (bijvoorbeeld door gebrekkig bordvisie, het missen van lange zetten), kunnen ze ook niet de juiste keuze maken.